

LÆRERVEJLEDNING TIL KARLAS JULEJAGT
JULEKALENDEREN 2023

Kvist Folkekirkens Skoletjeneste
Holbæk | Odsherred | Ringsted | Sorø

ILLUSTRATION:

Arrocha
Art

INDHOLD

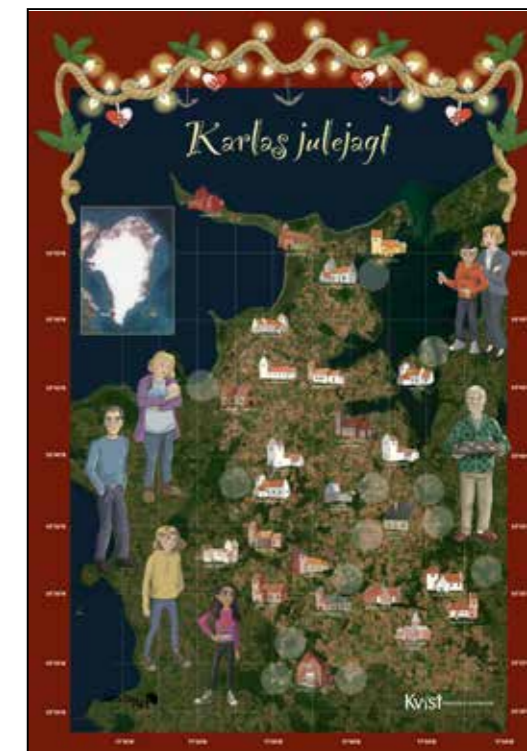
Indhold	_____>	side 3
Materialet	_____>	side 4
Plakaten	_____>	side 5
Introduktion	_____>	side 6
Undervisningsforslag		
Fredag d. 1. december	_____>	side 7
Mandag d. 4. december	_____>	side 9
Tirsdag d. 5. december	_____>	side 10
Onsdag d. 6. december	_____>	side 13
Torsdag d. 7. december	_____>	side 15
Fredag d. 8. december	_____>	side 17
Mandag d. 11. december	_____>	side 19
Tirsdag d. 12. december	_____>	side 21
Onsdag d. 13. december	_____>	side 23
Torsdag d. 14. december	_____>	side 25
Fredag d. 15. december	_____>	side 27
Mandag d. 18. december	_____>	side 29
Tirsdag d. 19. december	_____>	side 31

Alle kopiark til projektet er på hjemmesiden karlasjulejagt.dk

MATERIALET

Materialet består af oplæsningsbogen *Karlas julejagt*, en lærervejledning, en plakat, et sæt klistermærker og hjemmesiden karlasjulejagt.dk.

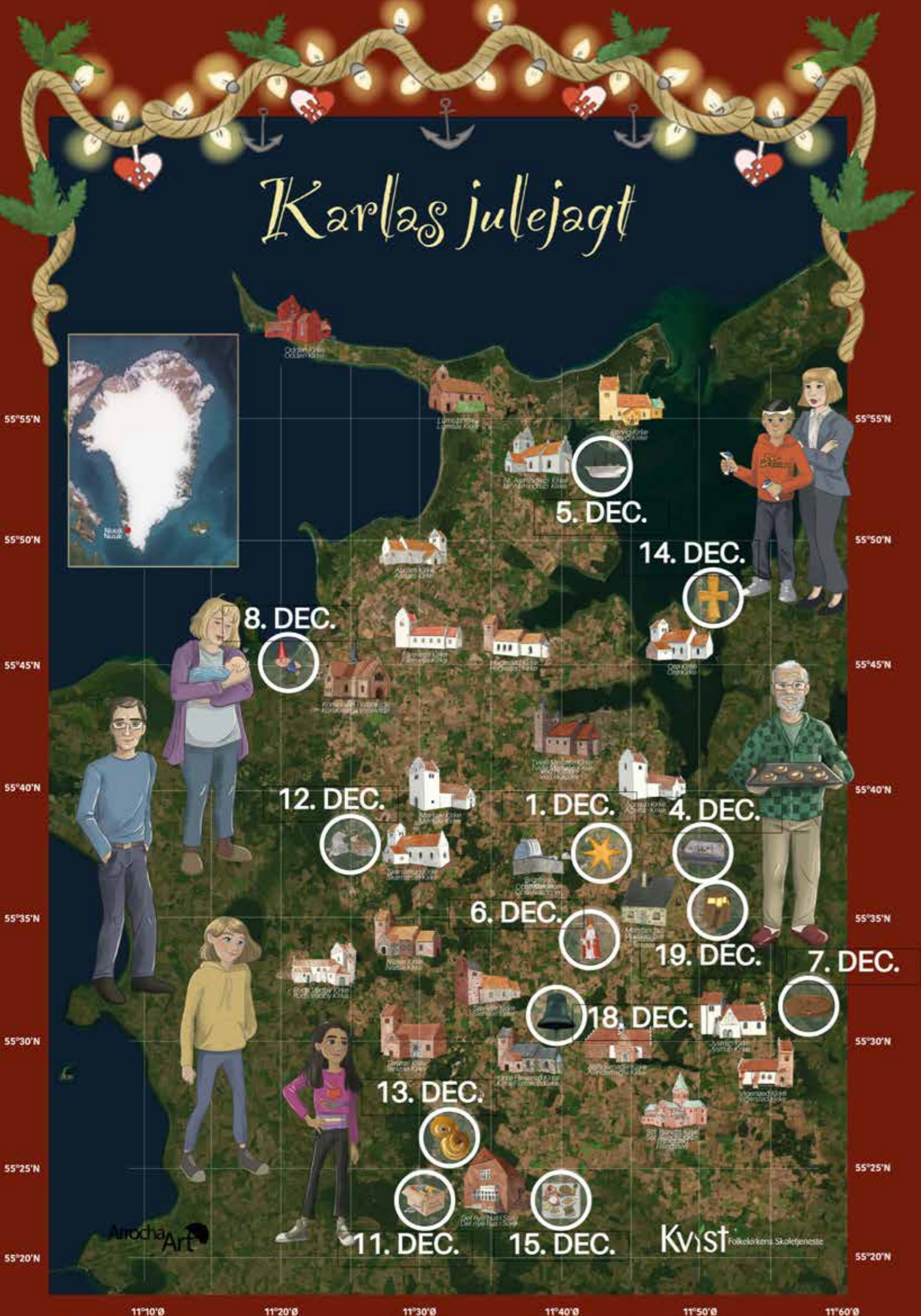
På hjemmesiden karlasjulejagt.dk findes en underside til hver dag i julekalenderen. Her er:

- Dagens billeder, som kan vises på klassens tavle under højtlesningen.
- Dagens undervisningsforslag
- Dagens kopiark
- Dagens baggrundstekster
- Links til video og lydclip

Hver skoledag til og med den 19. december læses dagens afsnit. Vi foreslår, at man efter en weekend lige ridser op, hvad der er sket i historien, inden man går i gang med at dagens afsnit.

Efter læsningen sættes dagens klistermærke på plakaten. På side 5 i denne vejledning, kan man se, hvor de enkelte dages klistermærker skal placeres. Dette kan eleverne også selv gætte de fleste dage ud fra handlingen.

Karlas julejagt

INTRODUKTION

Karlas julejagt er den fjerde af KVISTs lokale julekalendre. Som altid har vi forsøgt at lave en spændende og lærerig historie. I år følger eleverne den 10 årige pige, Karla, der netop er flyttet tilbage til Danmark efter at have boet fire år på Grønland med sin familie. Desværre er Karlas mor nødt til at blive på Grønland, da hun netop har født Karlas lillebror, Rejen. Karlas far har fået nyt arbejde, og derfor er han og Karla taget i forvejen til Danmark. Karlas far har dog meget travlt med sit nye arbejde og med istandsættelsen af deres nye hus i Sorø. Derfor skal Karla og hendes far midlertidigt bo hos Karlas morfar i Tølløse. Karla kender ikke sin morfar særlig godt, og han er heller ikke selv vant til børn længere, så det bliver en opgave for dem begge at finde hinanden. Karla savner sin familie og Grønland, og hun keder sig. Værre bliver det, da hendes irriterende fætter William kommer på besøg, men sammen kommer de på sporet af en gammel skattejagt, der fører dem rundt i Holbæk, Odsherred, Ringsted og Sorø. Karla og fætter William dyst om at finde skatten, der måske er en gammel sørøverskat. Hvordan det hele ender, det må I selv læse jer til. I år er fortællingen inddelt i 13 afsnit, så det for de fleste skoler passer med en afsnit til hver skoledag frem til jul. Fortællingen slutter den 19. december. Det betyder, at nogle måske skal læse to afsnit den sidste dag, mens andre er færdige en dag før ferien, men det er jo vilkåret, når vi skal dække skoler i fire kommuner. Man kan dog sagtens bide det sidste afsnit over i to, hvis man vil. Der bliver nemlig i sidste kapitel fortalt om alle dagene op til jul, og derfor er kapitlet lidt længere end de andre. Til gengæld er der ikke nogle undervisningsforslag til den sidste dag.

Igen i år er der en plakat og klistremærker. Vi håber, eleverne undervejs følger med på kortet på plakaten, og de synes, det er spændende, at noget af handlingen foregår tæt på, hvor de selv bor.

Til hver dag findes et eller flere foreslag til samtaler og aktiviteter for eleverne. Vi har taget udgangspunkt i det, vi mente, var det mest spændende, eller som burde uddybes i dagens kapitel. I dette hæfte er der derfor til hver dag et opslag med forslag til elevaktivitet. Med undtagelse af den 4. og 19. december, er der ligeledes små tekster med baggrundsviden til læreren, som man kan videreformidle i det omfang, man finder relevant og ud fra elevernes interesser og samtaler i klassen.

Af miljømæssige og økonomiske hensyn har vi igen i år valgt, at alle kopiark ikke er trykt med her i læervejledningen. De ligger tilgængelige i en printvenlig version på projekthjemmesiden: karlasjulejagt.dk.

På hjemmesiden finder I også de illustrationer og billeder, som passer til hver dag. Når man derfor i oplæsningsbogen møder et billede, kan man vise billedet på smartboard frem for at skulle sende bogen rundt. Det kan understøtte fortællingen og gøre den endnu mere nærværende og levende.

Vi håber, historien fanger, at opgaverne motiverer, og at alle lærer noget samtidig med, at I julehygger rundt om i klasserne.

Og så ønsker vi jer alle en glædelig jul og juleferie, når I kommer dertil!

Charlotte og Jesper
Religionspædagogiske konsulenter

Kvist Folkekirkens Skoletjeneste
Holbæk | Odsherred | Ringsted | Sorø

1. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

KARLA OG HENDES FAMILIE

Stamtræ

Tal om de personer, der er i historien. indtil videre er det kun Karlas familie, vi har hørt om. På kopiark 1 er alle personerne tegnet. Lad eleverne skrive navn eller relation på arket - fx mor, Rejen/lillebror eller William.

Karla

Både nogle af Karlas følelser og interesser bliver beskrevet i første kapitel. På kopiside 2 skal eleverne individuelt eller i grupper vurdere hvilke tegninger, der passer til Karla. Sæt en grøn ring om de ting, der passer til Karla og et rødt kryds over dem, der ikke gør.

Vælg derefter enten:

Den nemme: Gennemgå kopiark 2 i fælles og begrund valget af grønne cirkler.

Den svære: Eleverne skal skrive små begrundelser ud for de tegninger, de har valgt at sætte grøn cirkel om.
Se eksemplet nedenfor.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 1 og 2

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk under 1. december

BAGGRUNDSVIDEN TIL 1. DECEMBER

JUL I GRØNLAND

Siden den dansk-norske missionær Hans Egede ankom til Grønland i 1721, har Danmark haft stor indflydelse på Grønland, og i 1814 blev Grønland officielt en del af det danske rige. Siden 2009 har Grønland haft selvstyre og bestemmer mange ting selv.

Grønland er 50 gange større end Danmark, men der bor kun ca. 56.000 grønlændere på den enorme ø. Det betyder, at de bor meget spredt i små byer. Grønlands hovedstad hedder Nuuk, og der bor lidt under 20.000 indbyggere, hvilket gør den mindre end både Holbæk og Ringsted. Op mod 5.000 af Nuuks indbyggere er danskere, der arbejder på Grønland. De sidste 300 år har kristendommen ikke uproblematisk fortrængt den gamle inuit-religion, og i dag er 94% af befolkningen medlem af Den grønlandske kirke, der er en del af Den danske folkekirke. Julen bliver derfor også fejret af stort set alle grønlændere, og traditionerne minder meget om de danske med pyntede juletræer i byerne, med luciaoptog, kirkebesøg i adventstiden, familiebesøg, god mad og gaver. I næsten alle hjem tændes en stor orange julestjerne, der stråler smukt fra vinduerne. Der synges danske og grønlandske salmer. Mest elsket er julesalmen *Guuterput*, der betyder "Vor Gud".

VALLEKILDEJUL

I weekenden den 2. og 3. december afholdes VallekildeJUL.

Da denne julekalender blev skrevet, fik vi oplyst en anden dato. Derfor indgår VallekildeJUL i denne fortælling først i den efterfølgende weekend. Det beklager vi, da vi gør meget for, at de faktuelle ting er korrekte. Vi har lagt denne lille advarsel ind, for at man som lærer kan fortælle eleverne om VallekildeJUL i dag, så eleverne ikke den 8. dec. finder ud af, at de gerne ville have været til arrangementet.

I baggrunden til 8. dec. står der mere om arrangementet.

4. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

HVAD ER DER I METALKASSEN?

Brainstorm

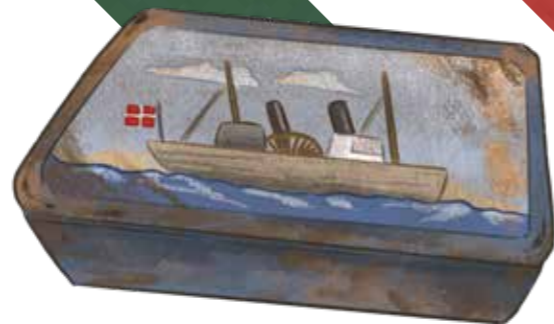
Dagens afsnit slutter med at Karla finder en lille metalæske i skovbunden. Men hvad er der mon i æsken? Lad eleverne bruge deres fantasi. Skriv forslagene på tavlen og tilføj fx "et skattekort" eller "et brev", som kan hjælpe eleverne på sporet af, hvad der rent faktisk er i æsken.

Brainstormingen kan også gøres fysisk, ved, at eleverne står op og på skift kommer med forslag, hvorefter eleverne går til enten "Det tror jeg, der er i æsken" i det ene hjørne af klassen eller "Det tror jeg ikke, der er i æsken" i det andet hjørne.

Meddigting

Den nemme: Lad eleverne tegne en af de ting, de tror, der er i kassen. De kan få inspiration fra den tidligere brainstorm.

Den svære: Lad eleverne skrive en lille fortælling om, at Karla åbner kassen, og hvad hun finder dernede. Lav forskellige "benspændt" eller faglige forventninger, afhængig af elevernes niveau - fx: Der skal indgå fem tillægsord i fortællingen. Stemningen i historien skal skifte undervejs osv.

Bemærk, at der ingen baggrundstekster er til d. 4. december.

I SKAL BRUGE:

Papir til at tegne eller skrive på.

5. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

SKIBE OG KORTLÆSNING

Kortlæsning og koordinater

Eleverne kan undervejs i julekalenderen finde ting og steder ved hjælp af koordinaterne på plakaten. Med udgangspunkt i dagens baggrundstekst introduceres eleverne for kortlæsning og koordinater. Rent praktisk skal de lære at finde noget i mødet mellem en "lodret" og "vandret" koordinat. For at gøre det mere enkelt har vi fjernet sekunderne ("). Man kan også se bort fra plakatens gradtallet (°), så man kun fokuserer på minuttallet (') - markeret med fed nedenfor.

Udlever kopiark 3 i A3 størrelse med kortet til eleverne. Begynd i plenum med at finde koordinaterne fra dagens tekst: 55°**53'**N og 11°**37'**Ø (det er til Nr. Asmindrup Kirke). Vis alternativt kopiark 3 på smartboard.

Arbejd i plenum eller lad eleverne to og to finde følgende steder (skriv koordinaterne på tavlen):

55°**27'**N og 11°**48'**Ø (Sct. Bendts Kirke i Ringsted)

55°**40'**N og 11°**31'**Ø (Mørkøv Kirke)

55°**48'**N og 11°**29'**Ø (Asnæs Kirke)

Skibet

Den nemme: Lad eleverne farvelægge skibet på kopiark 4. Snak herefter om de forskellige dele på et skib.

Den svære: Lad eleverne sætte streger fra ordene til de rigtige dele på skibet på kopiark 4.

Bemærk, at baggrundsteksterne til d. 5. december er på de følgende sider.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 3 (i A3 størrelse) og kopiark 4.

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk under 5. december.

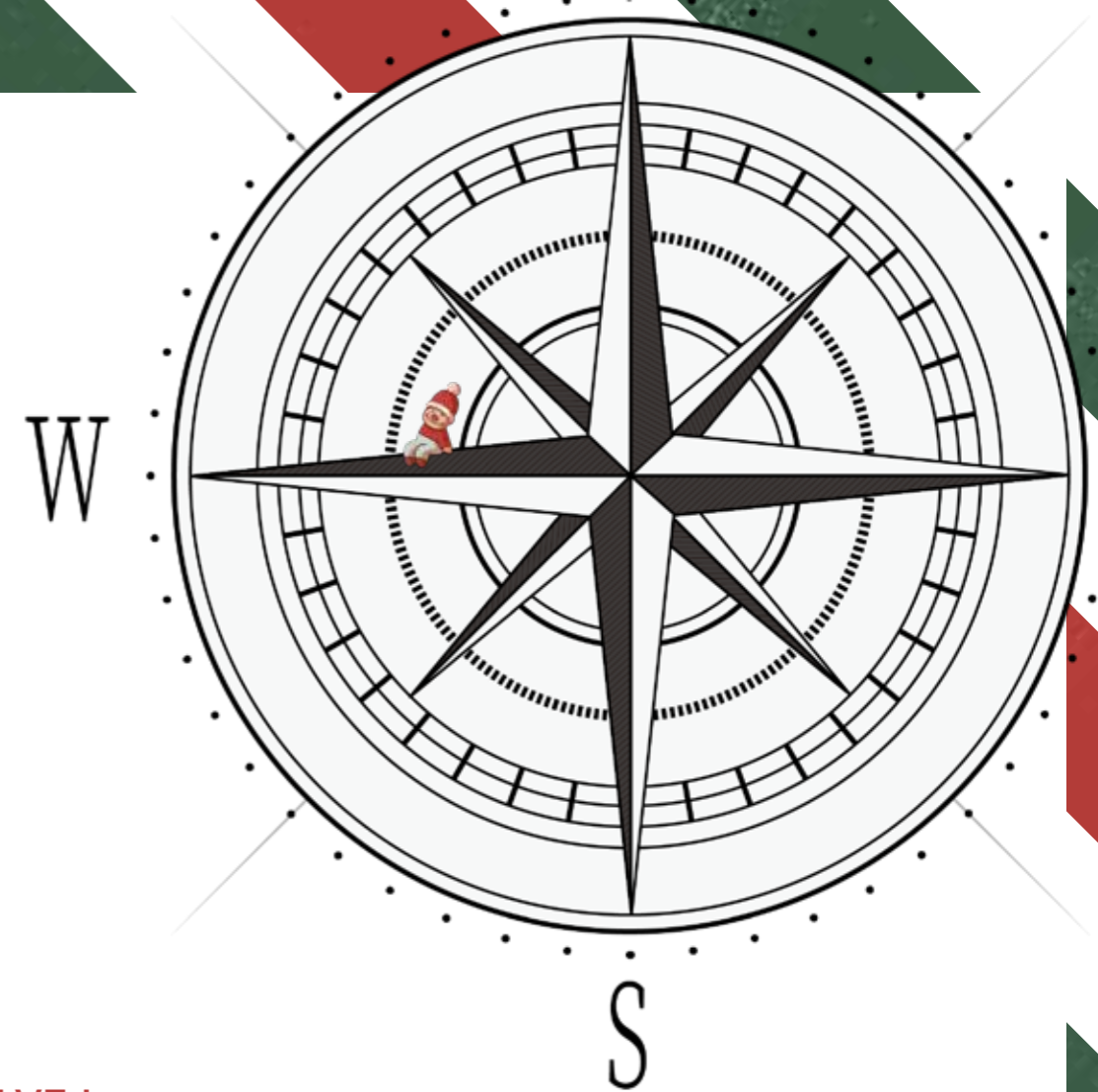
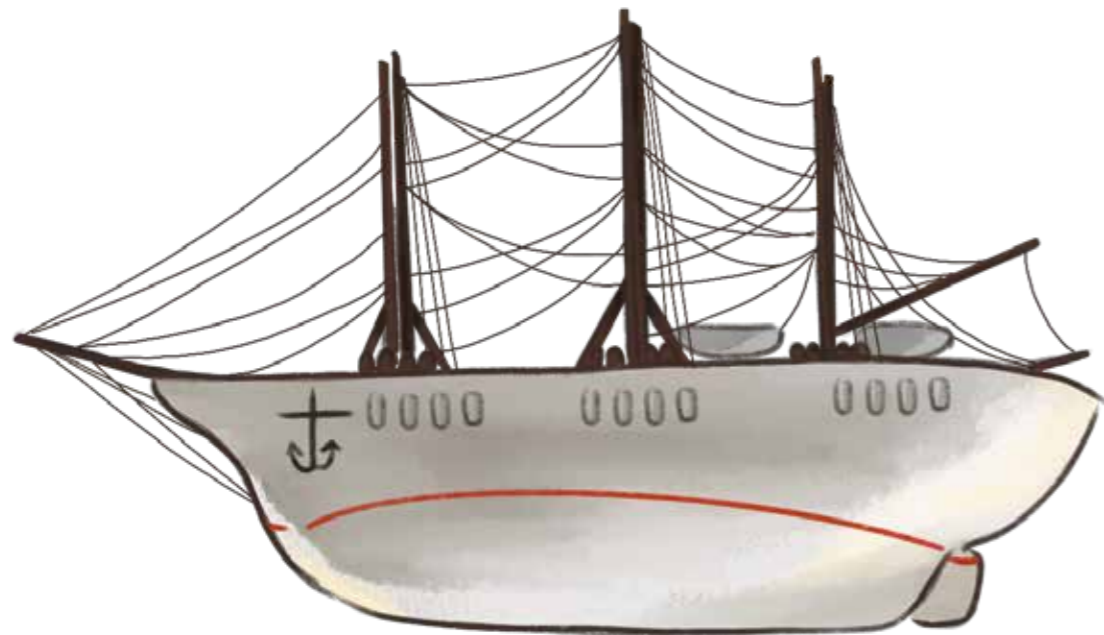
BAGGRUNDSVIDEN TIL 5. DECEMBER

NR. ASMINDRUP KIRKE

Nr. Asmindrup Kirke er fra omkring år 1125, og er muligvis den ældste stenkirke i Odsherred. Gennem næsten 900 år har den dog ændret sig væsentligt og er blevet større. Kirken fik først orgel ret sent, nemlig i 1914. Det bølgeformede orgel, man kan se i dag, er fra 1982. Over orglet hænger kirkeskibet. Det er mere enkelt og simpelt end mange andre kirkeskibe, man kan se rundt omkring. Skibet har hængt i kirken siden påsken 1924, hvor det blev skænket til kirken af fiskerne Albert og Jørgen Jensen fra Kildehusene. Kirkeskibet bærer navnet Excelsior, som på latin betyder "højere" eller "ophøjet". Modellen er sandsynligvis lavet efter et engelsk skib, som anløb Nykøbing havn i 1920'erne.

KIRKESKIBE

Kirkeskibe er små modelskibe, der hænger som udsmykning i kirker landet over. Det ældste danske kirkeskib findes i Ho ved Varde og er fra begyndelsen af 1600-tallet. Oprindeligt var kirkeskibene takkegaver fra søfarende, der havde overlevet farefulde sejlads. Siden blev kirkeskibene også givet af velhavende folk til kirkens udsmykning. Danmark er det land i verden, der har flest kirkeskibe - ca. 1.000 stk. Kirkeskibene er oftest modeller af rigtige skibe. Det er mest sejlskibe, der er lavet modeller af, men man kan også finde dampskibe, ja sågar vikingeskibe. I Hørve Kirke har de således en meter lang model af et vikingeskib, der er fundet lokalt. Den mest populære skibsmodel er Fregatten Jylland, som hænger i over 30 danske kirker, men mange steder hænger også skibe, som bærer en mere lokal historie. Det er vigtigt ikke at forveksle modelskibet med det centrale rum med bænkene i kirken, der forvirrende nok også kaldes for kirkeskibet eller bare skibet.

AT FINDE VEJ

Siden civilisationens vugge har mennesket brugt kort. Det ældste kort vi kender i dag er et babylonisk landkort fra ca. 3.800 f.Kr. Men jo mere mennesket begyndte at rejse og udforske verdenen, desto større blev behovet for et system til at finde vej.

Omkring år 150 samlede Klaudios Ptolemaios, leder af biblioteket i Alexandria, oldtidens viden om kortlæsning i værket *Geografia*. Her beskrev han tre måder at beregne afstande på, og han angav koordinater på over 8.000 stednavne i den kendte verden.

Først i 1533 kom det næste store gennembrud, da den hollandske matematiker Gemma Frisius opfandt triangulationen, hvorved det blev muligt at beregne afstande vha. vinkelmålinger ud fra tre punkter. Det var ud fra denne metode, at matematikeren Thomas Bugge, i 1760'erne, foretog de første egentlige opmålinger af Danmark. I dette arbejde spillede landets kirketårne i øvrigt en central rolle. Resultatet blev et meget præcist landkort, men hvad gjorde man til søs, og hvordan kunne man angive steder uden kort og uden målepunkter? Ved en konference i Washington i 1884 fandt man en løsning - jorden skulle inddeles i længde- og breddegrader. Breddegraderne blev målt nord-syd ud fra ækvator. Længdegraderne øst-vest ud fra Greenwich-observatoriet i London. Man brugte grader (°), minutter (') og sekunder (") til at angive et sted. Således blev Holbæks koordinater fx 55° 42' 56" Nord, 11° 43' 21" Øst.

I 1980'erne begyndte GPS-systemet, baseret på satellitmålinger, dog langsomt at fortrænge det 100 år gamle system med geografiske koordinater, og i dag finder vi alle vej ved hjælp af vores telefoners GPS'er.

6. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

HELGENER OG JULEMANDEN

Helgener

Lad eleverne se den lille film *Hvad er en helgen?* på 3 min., som ligger på hjemmesiden.
Tal med eleverne, om de kendte nogle af helgenerne i forvejen.

Hvis klassen vil gå lidt mere i dybden med Sankt Nikolaj og historien om julemanden, er der også en lille film om ham på hjemmesiden. Vær opmærksom på, det er samme film, som var med i sidste års julekalender.

Fold en julemand

Eleverne kan folde og farvelægge deres egen julemand. På projekthjemmesiden er et link til en brugervenlig YouTube-video med forklaring. Videoen tager 2:57 min. I videoen bruges et kvadratisk stykke papir. Alternativt kan man pause videoen efter det første fold, hvor elever så kan klippe den nederste overskydne flap af, så papiret bliver kvadratisk.

I SKAL BRUGE:

Et kvadratisk papir (eller en saks) til hver elev samt en rød farveblyant.
Dagens links findes på kartasjulejagt.dk under 6. december.

BAGGRUNDSVIDEN TIL 6. DECEMBER

HELGENER

Der er mange helgener, men fælles for dem er, at de i deres liv har været et godt eksempel for troende. De kan fx have været særlig barmhjertige eller gavmilde eller have lidt for deres tro. I den katolske kirke tilbedes ca. 6.000 helgener globalt. I den protestantiske kirke, som folkekirken er en del af, har helgener mistet deres betydning, fordi tanken her er, at alle har lige og direkte adgang til Gud. Den katolske tanke er, at beder man til en helgen, vil denne helgen gå i forbøn for en og dermed bringe bønnen videre til Gud, der ifølge den katolske tro sandsynligvis vil høre mere på en bøn fra Skt. Nikolai end fra Henning fra Holbæk. Ifølge katolikker kan helgener ligefrem hjælpe og beskytte en. Således indvies katolske kirker til en helgen, som så formodes at beskytte kirken. I Danmark har vi stadig en del kirker, der bærer deres oprindelige katolske navn. Vi har fx Skt. Nikolai Kirke i Holbæk og Sct. Bendts Kirke i Ringsted. Men langt de fleste kirker har skiftet navn gennem tiden. Selvom vi ikke længere tror på helgener i folkekirken, så benyttes legenderne fortsat som gode eksempler og spændende religiøse fortællinger.

SANKT NIKOLAI

Alle børn kender julemanden, og nogle børn ved måske også, hvad han hedder på engelsk: Santa Claus. Hvad de færreste børn ved, er, at julemanden faktisk har sin oprindelse i en kristen helgen: Sankt Nikolai (eller Nikolaus). Ligesom langt de fleste andre helgener har Sankt Nikolai også sin egen navnedag, hvor han især i katolske kirker fejres, nemlig den 6. december.

Nikolai levede i det 4. århundrede i Lykien - tæt på Antalya i Tyrkiet. Han var biskop i Myra (Demre på tyrkisk) og deltog i det første fælles kirkemøde, som fandt sted i Nikæa i 325, hvor mange af grundstenene til den kristne kirke og tradition blev lagt. I 336 skulle han efter sigende have holdt den første Kristus messe, altså julegudstjeneste til fejring af Kristi fødsel. Ordet Christmas kommer i øvrigt af Christ mass.

Legenderne om biskop Nikolai er mange. Det fortælles, at han var et godt og beskedent menneske, der udrettede mange under. Han reddede sømænd fra druknedøden og frelste også nogle fra at blive halshugget ved at gribe fat om bøddelens sværd. Det, der især har gjort Nikolai til julemanden, er dog legenden om, hvordan han hjalp en fattig mand, der ingen medgift havde til sine døtre og derfor ikke kunne få dem gift. Dermed blev han knyttet til gavmildhed og gavegivning. Denne fortælling gengives i vores film: *Historien om Sankt Nikolaus*. Sankt Nikolai er skytshelgen for søfolk, købmænd og børn. I kirkerne er han afbildet som en biskop med mitra (en spids bispehat) og glorie. Folkeligt har Sankt Nikolai dog gennemgået en forvandling. Det ældste kendte billede af en julemand i Danmark stammer fra bogen *Peters Jul* fra 1866. Her bærer han en stor grøn kappe, men har sit lange hvide skæg. Han kommer heller ikke med gaver, men med den søde julestemning. Det er først med Coca-Colas julereklame fra 1931, at julemanden kommer til at se ud, som alle børn kender ham, den tykke, rødskægede julemand med stort, hvidt skæg. Så Sankt Nikolai har været ude på en lang rejse for at nå til den julemand, vi kender i dag.

(Den gamle Jul - Peters Jul 1866)

7. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

KODEHJUL

Lav Karlas kodehjul

Eleverne kan fremstille deres egne kodehjul og hjælpe Karla med at bryde dagens kode. Kopiark 5 med kodehjulet kopieres til eleverne. Kopiark 6 med instruktion vises på smartboard. Opgaven er udfordrende og vil sikkert kræve noget hjælp til de yngste.

Kodebrydning

Ved hjælp af deres kodehjul kan eleverne hjælpe Karla med at bryde dagens kode fra oldefars brev. Af højtlesningshensyn er kun den ene kode skrevet ud i fortællingen. Det er den sværere kode fra kopiark 7B, men ønsker man at arbejde med den lette kode, kan man læse op fra kopiark 7A i stedet, når man læser fortællingen.

Vis dagens kode på smartboard. Kopiark 7A rummer en lettere udgave af koden. Kopiark 7B rummer en sværere kode. Eleverne skal måske have lidt hjælp til at komme i gang med at bruge kodehjulet. De skal bogstav for bogstav bryde koden på kopiark 7A/B. Det gøres ved, at kodehjulets overskive drejes, indtil bogstavet fra koden med den rigtige farve baggrund dukker op i hullet i den matchende pil. Herefter aflæses det afkodede bogstav i indhakkede overskiven for enden af pilen. Eleverne noterer herefter det aflæste bogstav på et stykke papir og fortsætter med næste bogstav. Løsningen på koden er: "Søg i lille mors kirke i Vallekilde". På hjemmesiden ligger også en kort film *Kodehjulet*, hvor brugen af kodehjulet forklares.

Den svære: Er der tid til det kan eleverne også bruge kodehjulet til at skrive hemmelige beskeder til hinanden eller deres forældre - måske en julehilsen? Eleverne skal først skrive beskeden, de vil kode, på et stykke papir. Derefter koder de bogstav for bogstav deres besked ved at gå baglæns. De finder bogstavet i indhakkede og følger enten den røde eller grønne pil og noterer bogstavet i pilens hul med den rigtige farve (enten rød eller grøn). Herefter tager de næste bogstav. De kan evt. skifte mellem rød og grøn farve på pilen og bogstavet.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 5 (til hver elev), 6 og 7A eller 7B

En saks, en rød og grøn farveblyant og en spids blyant.

Papir og blyant.

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk under 7. december.

BAGGRUNDSVIDEN TIL 7. DECEMBER

JYSTRUP KIRKE

Jystrup Kirke deler pastorat og præst med Valsøllille Kirke. Den ældste del af Jystrup Kirke er fra ca. 1250. Koret, våbenhuset og tårnet er fra ca. 1500. Kirken havde oprindeligt fladt loft, men i 1400-tallet opførte man hvælvingerne i koret og kirkeskibet. De fire kalkmalerier af helgener i koret er fra ca. 1475. Fra venstre mod højre forestiller de: Skt. Erasmus, der var biskop i Antiochia. Legenderne fortæller, at han blev kogt i en gryde - derfor gryden. Jomfru Maria, der er badet i Guds lys. Den korsfæstede og opstandne Jesus Kristus. Og endelige Skt. Nikolaus. Man kan læse mere om i baggrunden til 6. december.

VEJRHANER

Vejrhaner kan egentlig have mange former og kaldes generelt for en "vindfløj". Den ældst kendte vindfløj er fra ca. 200 f.Kr. og sad på Vindenes Tårn i oldtidens Athen. Den havde form som havguden Triton, og blev brugt af sømænd til at holde øje med vejret. På lignende vis har der sandsynligvis siddet vindfløje på toppen af en del vikingskibe.

I 800-tallet befalede Pave Nicolaus 1., at alle kirketårne skulle have en hanefigur, fordi hanen symboliserede den mest kendte apostel, Peter.

Vindfløjen i Jystrup kirke ligner et skib med et trekantet latinersejl. Den slags skibe sejlede primært i Middelhavet i Middelalderen. Tegneren, Knud Nørholm, har givetvis valgt skibet ud fra æstetiske overvejelser. Den er tegnet og opsat i 1973.

8. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

FIND KIRKEN OG JULENYNNERIER

Find den næste kirke

I fortællingen finder Karla det næste spor i Korskirken. Sporet fører til den næste kirke, der ligger på længdegraden 11°29'Ø. Breddegraden er ukendt. Eleverne kan efter oplæsningen af dagens afsnit forsøge at gætte, hvilken kirke, der er tale om. Det kræver, de kan se på plakaten (eller kopiark 3) og oldefars seddel (kopiark 8). Alternativt kan man vente med denne opgave til oplæsningen af side 40 den 11. december, men man skal være opmærksom på, at svaret afsløres på side 41 i oplæsningsbogen - nemlig Skamstrup Kirke.

Gæt en julesang

Lav en julesangsquiz ligesom den Karla og morfar laver i bilen. I kan i klassen begynde med at høre lydfileerne på hjemmesiden og se om i kan gætte de fire sange, der bliver nynnet.

Facit på julenyne-filerne på hjemmesiden er:

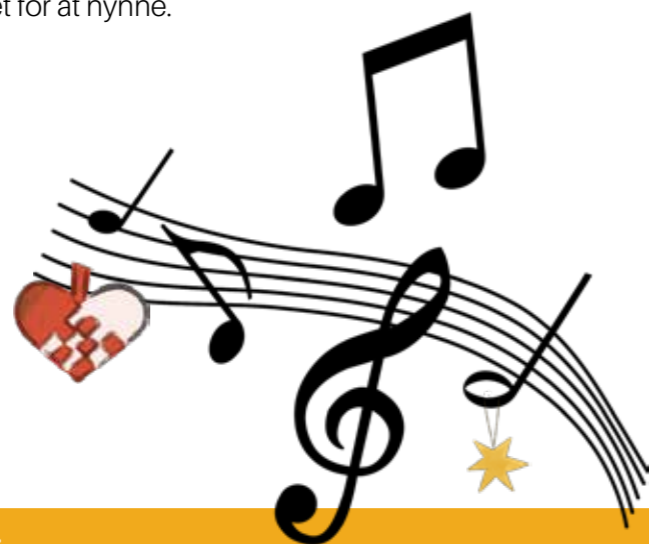
Sang 1: Et barn er født i Bethlehem.

Sang 2: Højt fra træets grønne top.

Sang 3: På loftet sidder nissen.

Sang 4: Glade jul, dejlige jul

Lav derefter quizzen sammen i klassen eller parvis, hvor eleverne selv finder på en julesang, de skal nynne (eller synge la-la-la, der er lidt nemmere). Quizzen kan også udbygges, så man skal mime julesange i stedet for at nynne.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 3 og kopiark 8.

Dagens kopiark og links til lydfile findes på karlasjulejagt.dk under 8. december.

BAGGRUNDSVIDEN TIL 8. DECEMBER

VALLEKILDEJUL

I weekenden den 2. og 3. december afholdes VallekildeJUL. Da denne julekalender blev skrevet, fik vi oplyst en anden dato. Derfor indgår VallekildeJUL i denne fortælling, weekenden efter. Det beklager vi, da vi gør meget for, at de faktuelle ting er korrekte. Som lærer kan man vælge at fortælle eleverne om VallekildeJUL den 1. december, hvis man vurderer, at det kunne være relevant for eleverne, så de ikke den 8. dec. finder ud af, at de gerne ville have været til VallekildeJUL.

VallekildeJUL er et lidt anderledes julemarked, hvor blandt andet byens mange kunstnere åbner dørene til deres gallerier og værksteder. Man kan gå rundt i landsbyens gader og opleve julehygge, musik, kunst og kultur. Arrangementet har sin egen hjemmeside, hvor man kan læse mere.

VALLEKILDE KIRKE

I dag deler Vallekilde Kirke pastorat og præst med Hørve Kirke.

Første gang man hører om Vallekilde Kirke er i 1315, men ligesom mange andre kirker er den udbygget af flere omgange. Skibet og koret er oprindeligt, og der har sandsynligvis været et kirketårn i vest. Omkring år 1200 fik kirken endnu et vesttårn, så det måske har haft tvillingetårne som fx Tveje Merløse og Fjenneslev Kirke. Omkring år 1400 blev kirkens våbenhus tilføjet, og det nuværende kirketårn blev bygget.

Der er ikke meget tilbage af kirkens kalkmalerier. Det ældste kalkmaleri er fra omkring år 1225 og har dækket koret og indgangen dertil.

KORSKIRKEN

Korskirken er en grundtvigsk valgmenighed. Det vil sige, at menigheden er en del af folkekirken og er stort set underlagt samme regler og tilsyn. Den største forskel er, at de selv vælger og aflønner deres præst og vedligeholder deres kirke. Til gengæld skal de ikke betale kirkeskat til Folkekirken.

Korskirkens historie hænger tæt sammen med Vallekilde Højskoles. Grundtvigs ven, Ernst Trier, opførte i 1865 Vallekilde Højskole. Mange af højskolens folk ønskede også deres egen kirke med et stærkt grundtvigsk præg. Derfor indviede man i 1882 Korskirken. En af kirkens to første prædikanter var netop Ernst Trier, grundlæggeren af højskolen. I 1895 blev kirken officielt anerkendt og fik sin første egentlige præst. I dag har kirken ca. 600 medlemmer - primært fra Nordvestsjælland.

11. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

BALIKBAYAN-KASSE

Hvad er en Balikbayan-kasse?

I fortællingen forklarer Angela Karla, hvad en balikbayankasse er. Prøv at lade eleverne selv formulere, hvad en balikbayankasse er, og suppler evt. med viden fra baggrundsteksten.

Hvad ville I putte i kassen?

Eleverne skal nu forstille sig, at det er dem, der skal lave en kasse med en masse gode ting til en slægtning, som ikke bor i Danmark. Opgaven skal nok gøres fælles i klassen med de mindste, hvor de lidt større elever kan have det som en opgave to og to. Skriv evt. stikord eller lav små tegninger undervejs.

1. Begynd med at vælge, hvilken slægtning i forestiller jer kassen er til. Er det fx et barn, en bedstemor eller en moster?
2. Eleverne skal prøve at tænke som den person de har valgt kassen er til. Hvad kunne de mon tænke sig at modtage? Vil moster fx blive glad for at få legetøj? Eller vil et barn blive glad for en dåse dansk leverpostej?
3. Er der noget som er særlig dansk, som I synes skal med i kassen?
4. Er der noget, som handler om jul, som vil være godt at sende med?
5. Kig på de ting I gerne vil sende med i kassen. Er der noget, som ikke er smart at sende, fordi det fx. let kan gå i stykker? Kan det blive ødelagt, hvis det møder kulde eller varme? Eller er det for stort eller tungt til at blive sendt afsted i en papkasse?
6. Til sidst kan eleverne tegne nogle af de ting, de gerne vil sende med.

I SKAL BRUGE:

Papir og blyant, evt. farveblyanter

BAGGRUNDSVIDEN TIL 11. DECEMBER

BALIKBAYAN-KASSE

En balikbayan-kasse er en papkasse fyldt med ting, som sendes fra filippinere, der bor rundt om i verden, til deres familier på Filippinerne. Ordet "Balik" betyder "tilbage til" og "bayan" betyder "by" eller "hjem", så balikbayan er altså noget, der vender hjem.

Traditionen med at sende balikbayan-kasser hjem stammer fra 1980'erne, hvor mange filippinere blev gæstearbejdere i USA. Traditionen har siden bredt sig til hele verden, og man anslår, at omkring 7 millioner balikbayan-kasser bliver sendt til Filippinerne hvert år. Kasserne kan rumme alt muligt, men mest udbredt er: konserves, slik og lækkerier, husholdningsartikler, elektronik, legetøj og designertøj. Kasserne er primært tænkt som en økonomisk hjælp, men de fungerer naturligvis også som julegaver til familien derhjemme.

12. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

SANKT OLAV OG KAPSEJLADSEN

Historien om Sankt Olav

Se filmen *Historien om Sankt Olav* fra karlasjulejagt.dk.

Eleverne inddeles i grupper på fire. Hver gruppe får et sæt af de 4 tegninger fra kopiark 9, som de skal placere i historiens rækkefølge, mens de i fællesskab genfortæller det, de husker. Bemærk, at det er kun sidste halvdel af filmen, der repeteres, da fokus ligger på kapsejladsen.

Hver elev farvelægger en af tegningerne (de skal vælge forskellige tegninger).

Spil - Olavs kapsejlads

Forberedelse:

Når grupperne er færdige med ovenstående øvelse, skal hver gruppe bygge deres eget lille spil. Hver gruppe får udleveret de tre spillerplader A, B og C og arket D med spillebrikker. Begge dele er at finde i kopiark 10. Hver gruppe skal ligeledes bruge en terning. Vis kopiark 11 på smartboardet, hvor eleverne kan se, hvordan de skal lægge de tre spilleplader sammen med de fire farvelagte tegninger fra kopiark 9. De syv papirer udgør tilsammen spillepladen, og grupperne lægger papirerne som vist i kopiark 11.

Hver elev skal nu finde deres egen lille spillebrik. Det kan fx være et viskelæder. Alternativt kan man klippe en spillebrik ud fra arket med spillebrikker (kopiark 10D).

Herefter gennemgår læreren i plenum spillereglerne fra kopiark 12, og eleverne kan spille spillet, der tager ca. 10 minutter. Der er i øvrigt en ekstra juleagl, hvis man ønsker spillet bliver lidt mere udfordrende.

I SKAL BRUGE:

Print kopiark 9 bestående af 4 tegninger.

Kopiark 10 bestående af 3 spilleplader (A, B og C) samt et ark med brikker (D). Kopiark 9 og 10 skal printes, så der er et sæt til hver gruppe på 4 elever.

Kopiark 11 (oversigt over spillepladen) vises på smartboard og kopiark 12 (regler) læses for eleverne.

Hver gruppe skal derudover bruge en terning, en saks og farveblyanter.

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk

BAGGRUNDSVIDEN TIL 12. DECEMBER

SKAMSTRUP KIRKE

Skamstrup Kirke deler pastorat og præster med Frydendal Kirke, Mørkøv Kirkeby Kirke og Stigs Bjergby Kirke. Skamstrup Kirke er fra omkring år 1150, men der er gennem næsten 900 år sket væsentlige ændringer. Omkring 1300-1350 blev det flade loft således udskiftet med hvælvinger, og kalkmalerier blev malet. De meget flotte kalkmalerier er blevet et af kirkens vartegn. Særligt berømt er kalkmaleriet af Skt. Olavs kapsejlads, som kun kendes få andre steder i landet. Et af de steder er i øvrigt i Højby Kirke. På kalkmaleriet kan man se Skt. Olav står med en bue. Ifølge legenden sejlede Olav så stærkt, at den pil, han afskød i sejlretningen, faldt ned bag skibet. På kalkmaleriet ser det dog ud, som om han snyder og skyder pilen bagud. Måske havde maleren aldrig været til søs og vidste ikke, hvilken retning skibet sejlede?

SANKT OLAV OG KAPSEJLADSEN

Olav den Hellige kaldes også for Olav den 2. På dansk er han kendt som Olaf den Hellige, men må ikke forveksles med Olaf den 2., der var søn af Margrethe den 1.

Olaf blev født i Vestfold i Norge i år 995. Han var konge af Norge fra 1015-1028. Han er altså 1-2 generationer efter den danske konge Harald Blåtand, og på mange måder ligner de to skikkelser hinanden.

Olav blev født som viking, og drog allerede som 12-årig på sit første vikingetogt rundt i Østersøen. Han var forbi Danmark, Spanien, Frankrig og England. I 1014 hjalp han anglo-sakserkongen Æthelred 2. med at generobre London, som de danske vikinger kontrollerede. Han blev rigt belønnet og fik engelske venner, der viste ham den kristne tro. Olav blev døbt, og da han i 1015 vendte tilbage til Norge, var det sammen med fire engelske biskopper. Han ville samle Norge til et rige, naturligvis med ham som konge, og han ville gøre landet kristent.

Legenderne om Olav den Hellige er mange. Mest kendt er den meget lidt historiske Olav og kapsejladsen. Ifølge legenden måtte Olav efter hjemkomsten sejle om kap med sin halvbror Harald Hårderåde om at blive konge af Norge. Ved Guds hjælp lykkes det ham at komme først til Trondheim og dermed vinde kronen. I virkeligheden var det en lang og sej kamp, hvor både krigslykke, landsforvisning af fjender, et strategisk bryllup og den nye tro spillede en rolle.

Inden han døde var store dele af hans livsværk smuldret bort. I 1028 blev han selv landsforvist, og mange nordmænd vendte hurtigt tilbage til den gamle tro. I et sidste forsøg samlede han i 1030 en hær, som blev besejret i Slaget ved Stiklestad, hvor Olav også selv faldt. Men efter hans død gik der mange rygter om mirakuløse ting ved hans grav ...

13. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

LUCIALYS OG LUSSEKATTE

Bag lussekatte

Gør ligesom Karlas morfar og bag nogle lækre lussekatte. Se opskriften på kopiark 13.
Genlæs evt. afsnittet, hvor Karlas lærer forklarer, hvorfor en lussekate hedder en lussekate (side 50 i oplæsningsbogen). Og snak om de ord og begreber, som eleverne evt. ikke kender eller forstår.

Lav et "lucialys"

Ligesom Karla og hendes klasse kan eleverne lave lucialys til udsmykning af deres klasse.
Man kan selvfølgelig også lave et mini-luciaoptog, hvis tiden er til det. I kopiark 14 findes en vejledning til, hvordan man kan lave lucialys af toiletpapirsroller.

Historien om Lucia

Skal eleverne skal lære lidt mere om historien bag Lucia, så ligger der en lille film på hjemmesiden. Vær opmærksom på, det er samme film, som var med i sidste års julekalender.

I SKAL BRUGE:

Kopiark 13 samt ingredienser til lussekattene.

Kopiark 14 samt toiletpapirsroller, saks, lim, piberensere, farveblyanter eller maling.

Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk

BAGGRUNDSVIDEN TIL 13. DECEMBER

LUCIA

De fleste børn ved, hvad et luciaoptog er, men hvem er Lucia egentlig? Sankta Lucia er en af mange katolske helgener. Hun fejres den 13. december – herhjemme i form af luciaoptog, men i de katolske lande er traditionerne lige så talrige som legenderne om Lucia. Lucia blev sandsynligvis født ind i en velhavende familie på Sicilien i det tredje århundrede. I en ung alder lod hun sig døbe. Det var farligt på den tid, fordi kristne blev forfulgt. Lucia hjalp med at skjule kristne på flugt, og om natten vovede hun sig udenfor med mad til sine medkristne i katakomberne. Hun bandt en krans om hovedet og satte lys i for at finde vej i mørket. På den måde havde hun hænderne fri til at bære mad. Fra denne nattevandring stammer traditionen med luciaoptoget – i øvrigt betyder hendes navn "lys" på latin.

Lucia nægtede i øvrigt at gifte sig trods pres fra forældrene. I stedet viede hun sit liv til Kristus. Derfor fik hun tilnavnet "Kristi brud". Den, der går forrest i luciaoptoget, kaldes netop en brud og har en brudekrone og en hvid kjole på, (det har alle i optoget i dag) for at henvise til, at hun ofrede alt for troen. Traditionen med luciaoptog er relativt ny og stammer fra 1928, hvor en svensk avis kårede Stockholms Lucia. I dag har hver eneste svenske by sin egen Lucia. I Danmark var det første luciaoptog i Scala under besættelsen. Sidenhen er det blevet en fast del af de fleste skolers julefest. Luciasangen, som vi synger i Danmark, er oprindeligt en italiensk sang, der handler om området Lucia syd for Napoli. Men i dag er sangen, optoget og julen for de fleste flettet ind i hinanden.

LUSSEKATTE

Traditionen med at bage lussekatte stammer fra Sverige. Lussekatte er en slags gule boller, krydret med safran. Bollerne er formet som et s, snoet om to rosiner. S'et ligner en kattehale, og derfor har bollerne fået sidste halvdel af deres navn: "katte". Sorte katte forbandt man med hekse, ondskab og djævl, og derfor fik bollerne navnet "Lucifers katte" eller det afledte ord "lussekatte".

Man spiser primært lussekatte den 13. december, der fra gammel tid blev anset for at være den korteste og mørkeste dag på året og dermed også den dag, hvor det onde var stærkest. Den 13. december er også luciadag, og derfor kaldes lussekatte også nogle gange for lucia-boller. Ligesom man ved luciaoptog bekæmper mørket med lys, så er tanken med lussekatte, at man hygger sig med at spise boller og derved "bekæmper" det onde. Man kan her måske sammenligne med Halloween, hvor man afvæbner det onde og uhyggelige med sjov og slik. I kopiark 13 findes i øvrigt en opskrift på lussekatte.

14. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

ORØKORSET OG MARIAS FORTÆLLING

Orøkorset

Gentag noget af det dagens afsnit fortæller om Orøkorset (se baggrundsteksten). Måske har eleverne hørt om andre fine gamle ting, man har fundet på en mark (fx. guldhornene eller solvognen). Lad eleverne farvelægge Orøkorset på kopiark 15.
De kan evt. lytte til lydfilen *Marias fortælling* imens.

Marias fortælling

På oldefars seddel, som Karla finder bag Maria-statuen i Orø Kirke, står der, at også skatten er skjult af Maria, men hvem er Maria? Eleverne kender hende sikkert, men det kan være en lejlighed til at genforiælle juleveangeliet, hvor Maria spiller en stor rolle. På hjemmesiden ligger lydfilen *Marias fortælling*, som kan afspilles for eleverne.

Klassesamtale om at snyde

I dagens afsnit vælger Karla at hjælpe William videre i julejagten, da hun ellers synes, det vil være snyd. Lav en fælles samtale om at snyde. Brug evt. følgende spørgsmål:

- Hvad vil det sige at snyde?
- Har I prøvet at snyde?
- Hvordan føles det at vinde i fx. et spil, hvis man har snydt?
I forhold til hvis man ikke har snydt?
- Karla vælger at hjælpe William videre i julejagten, fordi hun ikke vil snyde. Ville du have gjort det samme?
- Ville det egentlig være snyd, hvis Karla ikke hjalp William? Eller kan man se på det på en anden måde?

I SKAL BRUGE:

Kopiark 15 samt farveblyanter.

Dagens kopiark og lydfiler findes på karlasjulejagt.dk

BAGGRUNDSVIDEN TIL 14. DECEMBER

ORØ KIRKE

Orø Kirke er sandsynligvis fra 1100-tallet. I 1400-tallet fik kirken hvælvinger i loftet, og i 1500-tallet fik den sin nuværende udformning med tilføjelsen af kirketårn og våbenhus. Orø kirke har, noget utraditionelt, to kirkeskibe. Det ene hænger midt i kirken og hedder Anna-Marie, og blev givet til kirken i 1953. Det andet hænger oppe ved korbuen og hedder Lilla Dan. Modellen blev skænket til kirken i 1987. Det rigtige skib fra Svendborg sejler endnu og bruges til turistfart.

I en niche i nordmuren står en træstatue af Jomfru Maria, der sidder med den døde Jesus, der er taget ned fra korset. Statuen er fra ca. 1425. Jesus' ben er knækket af, og det førte til at man i mange år troede, der var tale om en fødselsscene, - selvom barnet har utrolig lange arme og langt skæg!

ORØ-KORSET

Orø-korset er et såkaldt relikviekors, lavet af to dele med et hulrum i midten. Korset er tomt, men det har sikkert indeholdt et relikvie - noget man måske mente var en splint af Jesus' kors eller en knogle af Olav den Hellige. På korsets arme står der i hvert fald ordene: "OLAF KONGE" (Olaf er en fordanskning af Olav).

Korset er lavet i Norden med byzantinsk inspiration mellem årene 1050 - 1100. Det hænger i en kæde med dyrehoveder. Korset og kæden består af 310 gram guld. Selve korset er 8,3 cm. højt og 6,25 cm. bredt. Orø-korset er i dag udstillet på Nationalmuseet. Det blev fundet i 1849, i en pløjemark, på Orø. Det var en ung fattig pige ved navn Bodil Margrethe Hansdatter, der fandt korset. Derfor kaldes det også til tider for Margrethekorset.

15. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

TRADITIONER

Juletraditioner på Filippinerne

Med udgangspunkt i historien og dagens baggrundstekst kan I tale lidt om juletraditioner på filippinerne og relatere til Danmark. Hvornår pynter man op? Hvad spiser man? Går man i kirke? Hvornår pakkes der gaver op osv. Lad eleverne komme med eksempler.

Betydningsfulde traditioner

Bred samtalen om traditioner ud ved at inkludere traditioner omkring halloween, fastelavn, påske, Eid, Sankt Hans, ved fødselsdage eller bryllupsdage. Der er også nogen, der ikke fejrer jul. Gør de så noget andet i stedet for? Osv.

Arbejd herefter med, at eleverne skal prøve at skifte perspektiv. Hvilken tradition tror de fx deres mor, far eller bedsteforældre bedst kan lide. Hvis der fejres jul, vil det være et oplagt fokus. Eleverne skal nu enten tegne eller skrive om den tradition, en anden end dem selv godt kan lide.

BAGGRUNDSVIDEN TIL 15. DECEMBER

JUL I FILIPPINERNE

Omkring 85% af filippinerne er katolikker, og for mange betyder troen en hel del. Det erfarer man ikke mindst, når vi nærmer os jul. Faktisk begynder mange filippinere allerede at pynte op til jul 1. september, og julepynt m.m. kan ses i gadebilledet. Julen kan ikke kun ses, men også høres. Mange lytter fra 1. september til julemusik, og i december går mange voksne og børn rundt og synger i julekor fra dør til dør. For at understøtte julestemningen får mange offentlige ansatte og en del privatansatte en ekstra månedsløn udbetalt 1. december, og man anslår at ca. 2 millioner filippinere, der er bosat rundt om i verdenen, vender hjem og besøger deres familier op til jul. Så man kan roligt sige, at filippinere går op i jul!

Ligesom der er mange herhjemme, der tæller ned til jul gennem adventskranse og kirkegang, så har mange filippinere deres egen kirkelige nedtælling. I ni dage, op til jul, fejrer de Simbang Gabi, som består af en gudstjeneste hver aften fra den 16. - 24. december. Over de ni gudstjenester gennemspiller de ofte juleevangeliet fra rejsen til Betlehem til Jesus' fødsel. Men selve julen fejrer filippinere først om morgenen den 25. december med gaver, god mad og familiebesøg. Det er meget udbredt med pengegaver - også til børn.

18. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

BLINDEBUK OG RESUME/MEDDIGTNING

Leg blindebuk

I dagens afsnit af Karlas julejagt leger klassen blindebuk. Lad eleverne gøre det samme. Sørg for at være i et lokale, hvor man ikke kan gå inde i en masse, fx. i en hal eller på gangen. En elev får bind for øjnene og skal være blindebuk. Blindebukken skal nu prøve at fange en af de andre ved at lytte sig frem. Man kan gøre legen svære eller lettere ved, at de andre elever ikke må bevæge sig eller skal lave små lyde. Der er også en mere stille variation, hvor de andre "gemmer" sig og skal stå stille. Her kan de igen sige lyde for at hjælpe blindebukken

Hvordan mon historien slutter?

Tal i plenum om Karlas julejagt. Hvor på kortet har Karla været?
Hvad synes eleverne har været mest spændende? Savn af familie, flytning osv.

Led herefter samtalen ind på, hvad der mon sker i de sidste dage op til jul? Mon Karla og William finder skatten? Hvad laver morfar med alle de lyde ude i skuret? Og bliver det overhoved rigtig jul, når mor og rejen er oppe på Grønland?

BAGGRUNDSVIDEN TIL 18. DECEMBER

KIRKE FLINTERUP KIRKE

Siden 2022 har Kirke Flinterup Kirke været en del af Stenmagle-Stenlille-Munke Bjergby-Kirke Flinterup Pastorat. De fire kirker deler to præster. Kirke Flinterup Sogn er et meget lille sogn med omkring 300 indbyggere, hvoraf 83% er medlem af Folkekirken. Skibet og koret er de ældste dele af kirken og er fra slutningen af 1100-tallet. Tårnet og våbenhuset er fra ca. 1500. Kirken kaldes for Julekirken pga. den markante grønne og røde farve, der i 1970'erne blev malet med i kirken. Således er døre, skabe, borde, bænke, salmetavler, orgel, knæfald m.m. malet i juleagtige grønne og røde farver. Kirken har et højt og svært fremkommeligt klokke-tårn, hvori der hænger to klokker. En lille fra 1929 og en større fra 1633. Den ældste klokke er indviet til Jomfru Maria og bærer denne inskription på latin: *Til Guds Ære og Brug for Flinterup Kirke, fordum indviet til den hellige Jomfru, er paa Kirkens Bekostning denne Klokke støbt i Helsingør i den genoprettede Frelses Aar 1633. Hans Kemmer støbte.*

BLINDEBUK

Blindebuk er en leg, der stammer helt tilbage fra middelalderen, og som kendes i et utal af variationer fra hele verden. I Danmark udviklede den sig til at blive en selskabsleg, der primært blev leget i forbindelse med høst og jul. Fra omkring år 1900 blev blindebuk også en leg for børn. Der findes mange variationer af blindebuk.

19. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

OBS!

Skolerne, i de fire kommuner, som KVIST dækker, har sidste skoledag inden ferie på forskellige dage. Vi har derfor været nødt til at vælge. Og da dagene op til jul plejer at være godt fyldt op, har vi gjort d. 19. december til sidste dag i projektet.

AFSLUTNING

Samtale

Sammenlign elevernes slutninger fra i går med den rigtige eller lade dem lave en anmeldelse af historien.

Vi tager meget gerne imod anmeldelser eller blot stikord fra både elever og lærere på: jesper@kirkekvist.dk.

Og så den allervigtigste opgave, lige inden I går på juleferie: at give sin sidemand/klassekammerat/lærer en high five eller et knus og ønske god jul – eller god ferie, hvis man ikke holder jul.

